

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Вченої ради
факультету менеджменту
та маркетингу

 проф. О.А. Гавриш
26 березня 2018 р.

**ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО
ВИПРОБУВАННЯ**

**третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
для здобуття наукового ступеня доктор філософії**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 Управління та адміністрування

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 073 Менеджмент

Ухвалено Вченою радою
факультету менеджменту та маркетингу
(протокол від 26 березня 2018 р. № 8)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Дергачова Вікторія Вікторівна,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри менеджменту

Бояринова Катерина Олександрівна
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту

Дунська Алла Рашидівна
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту

Жигалкевич Жанна Михайлівна
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту

Кравченко Марина Олегівна
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту

ВСТУП

Програма вступних іспитів для третього (освітньо-наукового) рівня для спеціальності 073 «Менеджмент». Програма містить основні теми, які виносяться на вступний іспит та є основою для складання вступних білетів.

Вступник має продемонструвати знання з економічної теорії, мікро та макроекономіки, основ менеджменту.

Теоретичний зміст предметної області ґрунтується на поняттях, концепціях, принципах для загального розуміння управлінських процесів на мікро- та макро- рівнях.

Предметна область містить знання зі змісту та структури економічної системи, економічного устрою, економічних та виробничих відносин; функцій, законів та сучасних теорій ринку; попиту і пропозиції; корисності економічного блага, економічного вибору; видів ринкових структур та їх ознак; теорії та структури суспільного виробництва; структури та функцій фінансово-кредитної системи суспільства; змісту теорії людського капіталу, інтелектуального капіталу; принципів, методів регулювання функціонування національної економіки, функціонування світового господарства та особливості розвитку світової економіки; змісту міжнародного поділу праці й кооперації виробництва, міжнародної економічної інтеграції; форм організації підприємництва; функціонування підприємства й організацій як об'єктів управління; теорії менеджменту та процесів управління організацією; змісту та технології управління за функціями менеджменту: планування, організування, мотивації, контролю, регулювання; прийняття управлінських рішень.

Вступник має володіти системою загальнонаукових та спеціальних методів, професійними методиками та технологіями, необхідними в забезпеченні достатнього рівня знань, вмінь для розуміння й використання теоретико-методологічних та науково-методичних положень для формування базових компетенцій менеджменту на підприємствах та в організаціях.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

ТЕМА 1. ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА, ЕКОНОМІЧНИЙ УСТРІЙ, ЕКОНОМІЧНІ ТА ВИРОБНИЧІ ВІДНОСИНИ

Сутність економічної системи. Типи економічних систем: традиційна ринкова економіка вільної конкуренції, державно-монополістичний капіталізм, командно-адміністративна система, соціально орієнтована ринкова економіка. Мікро- й макрорівні економічної системи. Економічна система суспільства та її загальна структура.

Сутність економічного устрою. Зміст економічних відносин. Види економічних відносин: природно-економічні, соціально-економічні та організаційно-економічні відносини; економічні та виробничі відносини.

Сутність відносин власності. Теорії власності. Власність, привласнення і відчуження. Суб'єкти й об'єкти власності. Форми власності на засоби виробництва і природні ресурси. Власність на робочу силу, на предмети споживання. Інтелектуальна власність. Взаємозв'язок відносин власності і управління.

ТЕМА 2. ПІДПРИЄМСТВО ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО

Підприємство як суб'єкт ринкової економіки. Поняття та основні ознаки підприємства. Види підприємств.

Підприємництво як сучасна форма господарювання. Поняття підприємництва. Класифікація підприємницької діяльності. Підприємницьке середовище. Історичних корінь виникнення підприємництва. Еволюція підприємництва

Ознаки підприємницької діяльності, її сфери. Головні функції сфери підприємницької діяльності. Суб'єкти й об'єкти підприємницької діяльності. Принципи здійснення, форми, типи й моделі підприємницької діяльності.

Правове та державне регулювання підприємницької діяльності, механізм державного регулювання, основні функції, органи та їх діяльність.

ТЕМА 3. ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ОБ'ЄКТИ УПРАВЛІННЯ

Поняття організації. Ознаки організації. Внутрішнє середовище організації, взаємозв'язок внутрішніх змінних. Різновиди організацій: органістичні та механістичні, прості та складні, формальні та неформальні. Загальні риси організацій: ресурсний, вертикальний та горизонтальний поділ праці, залежність від зовнішнього оточення, об'єктивність управління, структуризація.

Організація як відкрита динамічна система: керуюча та керована підсистеми. Ефект синергії. Модель організації як відкритої системи: параметри "входу", процес перетворення, параметри "виходу".

Зовнішнє середовище організації: фактори прямої та непрямой дії. Загальні характеристики зовнішнього середовища: об'єктивність, взаємозв'язок факторів, складність, динамічність, невизначеність. Оцінка факторів зовнішнього середовища. Еволюція організації. Концепції життєвого циклу організації.

Культура організації.

ТЕМА 4. ТЕОРІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

Класичні теорії менеджменту: школа наукового управління; класична /адміністративна/ школа управління; школа людських відносин; школа поведінкових наук; емпірична школа, школа «соціальних систем», нова школа. Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід.

Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту.

Мета управлінського процесу, його учасники, предмет, засоби здійснення. Управлінський цикл. Управлінські процедури: цільовизначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір варіанту дій, реалізація рішення, зворотній зв'язок. Особливості процесу управління: безперервність, нерівномірність, циклічність, послідовність, мінливість, стійкість.

ТЕМА 5. ПЛАНУВАННЯ ЯК ЗАГАЛЬНА ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування: визначення місій та цілей; оцінка сильних і слабких боків організації; розробка стратегії. Базові стратегії. Оперативне планування на засадах застосування адміністративних та економічних важелів. Тактика, політика, процедури, правила. Загальна характеристика бізнес-планування.

Поняття місії в управлінні та класифікація цілей організації. Ієрархічна підпорядкованість, субординація цілей організації. Традиційний процес постановки цілей. Концепція управління за цілями.

ТЕМА 6. ОРГАНІЗУВАННЯ ЯК ЗАГАЛЬНА ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

Сутність функції організування та її місце в системі управління. Поняття та складові організаційної діяльності.

Повноваження, обов'язки, відповідальність. Процес делегування повноважень і відповідальності. Типи повноважень: лінійні, функціональні. Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. Скалярний процес. Вертикальна координація: прямий контроль, стандартизація. Горизонтальна координація: взаємні комунікації, тимчасові робочі групи, комісії. Департаменталізація. Взаємодія та взаємовплив структур організації. Сутність організаційної структури управління та їх роль в досягненні мети. Елементи структури. Види організаційних структур управління. Лінійні та функціональні організаційні структури управління. Комбіновані організаційні структури управління. Єдиноначальність: поняття, сутність. Централізація і децентралізація.

Принципи побудови організаційних структур управління. Фактори, які справляють вплив на формування організаційної структури. Критерії оцінки

організаційної структури управління. Методи вибору організаційної структури управління. Проектування організаційних структур управління. Формування структурних елементів.

ТЕМА 7. МОТИВУВАННЯ ЯК ЗАГАЛЬНА ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

Значення людського фактора в управлінні організацією. Психологічні та фізіологічні особливості працівника. Поняття мотивування. Принципи врахування інтересів у мотивації. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і винагород працівника в процесі мотивації. Теорії і моделі процесів мотивування: змістовний і процесний підходи. Співставлення теорій мотивування. Засоби мотиваційного впливу. Стимулювання праці: цілі, принципи, види, форми.

ТЕМА 8. КОНТРОЛЮВАННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ЯК ЗАГАЛЬНІ ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

Поняття контролювання та його місце в системі управління. Принципи і цілі функції контролювання. Етапи процесу контролювання: формування стандартів вимірювання, порівняння фактичного виконання зі стандартами, оцінка та регулювання. Модель процесу контролювання. Процес контролювання. Зворотній зв'язок при контролі. Види управлінського контролювання. Поняття регулювання та його місце в системі управління. Види регулювання. Етапи процесу регулювання.

ТЕМА 9. УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ

Сутність управлінських рішень. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень.

Класифікація методів обґрунтування та прийняття управлінських рішень. Кількісні та якісні методи.

ТЕМА 10. РИНОК: ЗМІСТ, ФУНКЦІЇ, ЗАКОНИ, СУЧАСНІ ТЕОРІЇ

Зміст та особливості ринкової економіки. Механізм дії ринкової економіки. Форми ринкової економіки: змішана економіка, перехідна економіка інверсійного типу.

Сутність ринку, його структура. Види ринків: ринок предметів споживання, ринок засобів виробництва, ринок капіталу, ринок праці, ринок нерухомості, ринок землі.

Функції ринку: регулююча, розподільча, стимулююча, інтегруюча, контролююча. Принципи функціонування ринку.

Ринкові відносини. Суб'єкти та об'єкти ринкових відносин. Структура економічних відносин: соціально-економічні, організаційно-економічні,

техніко-економічні відносини.

Структура та інфраструктура ринку. Сутність біржі, її види: товарна, фондова, біржа праці. Операції здійснювані на фондовій біржі.

Механізм функціонування ринку. Механізм ринкового саморегулювання. Зміст конкуренції її значущість у формуванні ринкової економіки. Закон конкуренції. Види економічної конкуренції: внутрішньогалузева і міжгалузева, досконала та недосконала. Конкуренція і монополія в ринковій економіці. Цінова та не цінова конкуренція.

ТЕМА 11. ПОПИТ І ПРОПОЗИЦІЯ ТА ЇХ ВЗАЄМОДІЯ

Попит та закон попиту. Суть понять “попит” та “величина попиту”. Закон попиту. Математичні та графічні способи вираження закону попиту. Основні фактори, що впливають на попит та обумовлюють його зміну (економічний, алгебраїчний, графічний аналіз).

Пропозиція і закон пропозиції. Суть понять “пропозиція” та “величина пропозиції”. Закон пропозиції. Математичні і графічні способи вираження закону пропозиції. Зміна пропозиції та зміна обсягу пропозиції та її графічне представлення. Основні фактори, які визначають пропозицію і впливають на її зміни (економічний, алгебраїчний, графічний аналіз). Графічне представлення зміни пропозиції. Взаємодія попиту і пропозиції.

Ринкова рівновага попиту та пропозиції. Поняття рівноваги ринку. Ринкова ціна і ціна рівноваги, обсяг рівноваги. Визначення рівноважної ціни та рівноважної кількості товарів. Механізм встановлення ринкової рівноваги (павутиноподібна модель). Вплив зміни попиту і пропозиції на рівновагу, взаємодія змін попиту та пропозиції. Вплив дефіциту і надлишку на рівень рівноважної ціни.

ТЕМА 12. ТЕОРІЯ ТА СТРУКТУРА СУСПІЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА

Виробництво. Фази виробництва як суспільного процесу: безпосереднє виробництво, розподіл, обмін та споживання. Суспільне виробництво. Матеріальне та нематеріальне виробництво. Фактори виробництва: праця (робоча сила), земля, капітал (засоби виробництва), підприємницька здатність та інформація.

Особисте та виробниче споживання. Продуктивні сили суспільства. Робоча сила. Засоби виробництва. Засоби праці. Предмети праці. Закон обмеженості ресурсів. Крива виробничих можливостей.

ТЕМА 13. ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА СИСТЕМА СУСПІЛЬСТВА

Сутність фінансів, фінансової системи. Фіскальна політика. Податки, їх види та функції. Основні концепції оподаткування.

Кредит: основний зміст, форми та функції. Зміст кредитних відносин. Інститути кредитних відносин. Функції банківської системи: трансформаційна, створення грошей і регулювання грошової маси, забезпечення сталості банків

та грошового ринку (стабілізаційна). Рівні банківських установ: центральний банк, ділові (комерційні банки).

Фінансові посередники, їх класифікація. Функції фінансових посередників: функції, що характеризують роль і значення фінансового посередництва в економіці, полягають у зростанні обсягів інвестицій, поліпшенні їх структури та зниженні вартості; функції як специфічні завдання, що виконуються фінансовими посередниками в рамках конкретного виду економічної діяльності; функції інформаційного посередництва.

Сутність небанківських фінансових інститутів. Види небанківських фінансових інститутів: інвестиційні компанії, фонди; лізингові компанії; факторингові компанії; брокерські і дилерські фірми; страхові компанії; пенсійні фонди; фінансові компанії; ломбарди; кредитні товариства; трастові компанії тощо.

ТЕМА 14. ТЕОРІЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ, ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ

Економічна категорія «людський капітал». Теорія людського капіталу Дж. Кендрика. Інвестиції в людський капітал та їх рівні: витрати на освіту; витрати на охорону здоров'я; витрати на мобільність; витрати на пошук економічно значущої інформації. Концепція людського розвитку ПРООН. Сутність людського капіталу як чинника економічного розвитку. Альтернативні теорії людського капіталу: дослідження П. Тобмена, Р.Херрнстейна.

Заробітна плата, її економічна природа та функції. Форми і системи заробітної плати. Державне і договірне регулювання заробітної плати. Мінімальна заробітна плата, її функції та особливості встановлення.

Сутність поняття "інтелектуальний капітал". Основні компоненти інтелектуального капіталу організації: людський капітал, організаційний капітал, капітал відносин.

ТЕМА 15. КОРИСНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОГО БЛАГА. ЕКОНОМІЧНИЙ ВИБІР

Корисність і уподобання в економічній теорії. Вибір споживача. Основні умови вибору. Парадокс води та діамантів. Поняття корисності. Поняття граничної та загальної корисності.

Кардиналістський підхід. Процес споживання і динаміка змін граничної корисності і загальної корисності. Закон спадаючої граничної корисності економічного блага. Функція корисності. Основні припущення при моделюванні поведінки споживача. Уподобання споживача.

Вибір споживача і максимізація його добробуту. Основне правило максимізації загальної корисності.

ТЕМА 16. ВИДИ РИНКОВИХ СТРУКТУР ТА ЇХ ОЗНАКИ

Загальна характеристика ринку досконалої конкуренції. Ринковий попит і попит на продукцію фірми в умовах чистої конкуренції. Особливості ринку досконалої конкуренції. Досконало конкурентна фірма та умови її

функціонування. Ринковий попит та крива попиту на продукції фірми за умов досконалої конкуренції.

Модель чистої монополії та її характеристика. Поняття та ознаки. Природні, економічні, адміністративні та правові бар'єри монопольного ринку. Різновиди монополії: закрита, природня, відкрита.

Загальна характеристика ринка монополістичної конкуренції. Основні риси підприємств, що працюють на ринку монополістичної конкуренції. Штучна та дійсна диференціація продукту. Крива попиту монополістичного конкурента та її розташування. Ринкова поведінка монополістичного конкурента.

Характерні риси олігополії. Показники концентрації ринку. Основні причини існування олігополії. Різноманітність олігополістичних структур, загальна взаємозалежність і складність аналізу поведінки підприємства на ринку.

Форми поведінки на олігополістичному ринку. Кооперативна і некооперативна поведінка. Дуополія. Основні форми некооперативної поведінки: цінова війна – модель Бертрана, “Дилема ув'язнених”, модель Курно, модель Штакельберга. Олігополістичне ціноутворення. Моделі олігополістичного ціноутворення: цінова війна та її наслідки; картель та легальні угоди; таємні та мовчазні змови (лідерство в цінах).

ТЕМА 17. НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Сутність та риси національної економіки. Типи національних економічних систем: національна економіка ринкового типу, командно-адміністративна національна економіка, національні економіки „традиційного” типу, перехідна економіка. Суб'єкти мікрорівня національної економіки: види, особливості поведінки, тенденції розвитку. Мезо- рівень національної економіки: галузі, міжгалузеві комплекси, територіальні утворення.

Національний продукт і національний дохід. Відтворення факторів виробництва: землі, праці, капіталу. Циклічність виробництва. Криза недовиробництва. Показники національного виробництва: сукупний суспільний продукт (ССП); валовий національний продукт (ВНП); валовий внутрішній продукт (ВВП); національний дохід (НД); національне багатство (НБ).

Важелі державного регулювання економіки. Інструменти державного регулювання економіки: податки, державний бюджет. Грошово-кредитне регулювання економіки.

ТЕМА 18. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Світове господарство (СГ): сутність, елементи і суб'єкти, фактори розвитку. Міжнародна господарча взаємодія. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку. Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу. Типологізація країн - суб'єктів світового господарства.

Регіональний принцип групування і головні регіональні групи країн світу. Місце окремих угруповань країн у СЕ. Провідне значення економічно розви-

нених країн. Країни, що розвиваються: поняття, загальні ознаки та місце у світовій економіці. Країни з перехідною економікою: вихідні умови формування, моделі розвитку. Макроекономічні показники розвитку країн.

ТЕМА 19. МІЖНАРОДНИЙ ПОДІЛ ПРАЦІ ТА КООПЕРАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА

Міжнародний поділ праці (МПП) - вихідна основа розвитку світового господарства. МПП як форма прояву суспільного поділу праці. Етапи розвитку МПП. Вплив технологічної революції на МПП. Головні організаційно-економічні форми втілення МПП. Система міжнародного поділу праці та основні тенденції її розвитку у сучасних умовах. Міжнародна спеціалізація виробництва. Міжнародне виробниче кооперування.

ТЕМА 20. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ

Сутність, цілі і значення Міжнародної економічної інтеграції (МЕІ), основні ознаки. Передумови і фактори розвитку МЕІ. Головні учасники й організатори процесу МЕІ, його сучасні особливості. Форми МЕІ. Економічні ефекти інтеграції. Регіональний характер МЕІ як її особливість. Регіональні інтеграційні об'єднання економічно розвинених країн. Об'єктивні передумови, політичні й економічні цілі, основні етапи розвитку західноєвропейської економічної інтеграції. Європейські інтеграційні процеси. США у світових інтеграційних процесах. Економічна інтеграція в Латинській Америці. Особливості регіональної інтеграції країн Азії. Основні економічні угруповання країн Африки. Інтеграційні процеси в економіці країн, що розвиваються.

ЛІТЕРАТУРА:

Основна література:

1. Ажнюк М.О. Основи економічної теорії. Навчальний посібник./ Ажнюк М.О. –Ужгород: Гранда, 2005. – 204с.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка [Текст] : підручник : у 2 кн. Кн. 2. Мікроекономіка / ред.: С. М. Панчишин, П. І. Островерх. - К.: Знання, 2010. - 437 с.
3. Воробйов, Є. М. Економічна теорія. Модульний курс. Основи мікроекономіки. Основи макроекономіки [Текст] : навчальний посібник для ВНЗ / Є. М. Воробйов. - Х.: Торсінг плюс, 2009. - 320с.
4. Економічна теорія. Мікроекономіка [Текст]: підручник / [В. М. Тарасевич та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. В. М. Тарасевича. - К.: Знання, 2012. - 134 с.
5. Міжнародна економіка: Підр. / А.П.Румянцев, Г.Н.Климко, В.В.Рокоча та ін.; За ред. А.П.Румянцева.- 3-є вид., переробл. і доповн. – К.: 2006. – 479с.
6. Мікроекономіка [Текст] : підручник / В. Д. Базилевич [та ін.] ; ред. В. Д. Базилевич. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2008. - 679 с.
7. Немцов В.Д.. Менеджмент організацій / Немцов В.Д., Довгань Л.Є. – К.: ЕксОб, 2003. 389 с.
8. Основи економічної теорії: Посібн. для студ. Вищих навч. закл. /

- В.О.Рибалкін, М.О.Хмелевський, Т.І.Біленко, А.Г.Прохоренко та ін. – К.: „Академія”, 2002. – 352с.
9. Стадник, В. В. Менеджмент [Текст] : підручник / В. В. Стадник, М. А. Йохна. - 2-ге вид., випр., допов. - К.: Академвидав, 2010. – 472 с.
 10. Уразов, А. У. Основи економічної теорії [Текст] : навчальний посібник / А. У. Уразов, І. В. Саух, О. І. Вікарчук ; Міністерство освіти і науки України, Житомирський державний університет імені Івана Франка. - 3-тє вид. - К.: ЦУЛ, 2014. - 312 с.
 11. Хміль, Ф. І. Основи менеджменту [Текст] : підручник / Ф. І. Хміль. - 2-е вид., випр., доп. - К. : Академвидав, 2007. - 576 с. - (Альма-матер). - ISBN 978-966-8226-46-5.
 12. Школа І.М. Міжнародні економічні відносини : підручник для студ. вищ. навч. закл. / М.Школа, В.М. Козменко, О.В. Бабінська ; Чернів. торг.-екон. ін-т Київ. над. торг.- екон. ун-ту. - вид 2-ге., переробл. і допов. - Чернівці : Книги-XXI, 2007. - 544 с. Україна і світове господарство: взаємодія на межі століть / А.С.Філіпенко, В.С.Будкін, А.С. Гальчинський та ін.– К.: "Либідь", 2002.– 470 с.
 13. Шевчук В.О. Міжнародна економіка: теорія і практика: підручник / В.О. Шевчук. - К. : Знання, 2008. - 663 с.

Додаткова література:

1. Базидевич В.Д. Ринкова економіка: основні поняття і категорії. Навч. посіб / Базидевич В.Д., Базидевич К.С. . – К.: Знання, 2006. – 263с.
2. Варналій З.С. Основи підприємництва. – К.: Знання-Прес, 2002. – 239 с.
3. Гронтковська, Г. Е. Макроекономіка [Текст] : навчальний посібник / Г. Е. Гронтковська, А. Ф. Косік ; Мін-во освіти і науки України. - К.: ЦУЛ, 2010. - 672 с.
4. Економічна теорія. Політекономія [Текст] : навчальний посібник / В. М. Семененко [та ін.] ; заг. ред. В. М. Семененко. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 360 с.
5. Економіка підприємства: [підручник] / За заг. Редакцією С.Ф. Покропивного. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2011. - 451 с.
6. Єщенко П.С.. Сучасна економіка: Навч. посіб. / Єщенко П.С., Палкін Ю.І. – К.: Вища школа, 2005.- 372с.: іл..
7. Жигалов В. Т. Основи менеджменту і управлінської діяльності /В.Т.Жигалов, Л. М. Шимановська. – К. : Вища шк., 2010. – 223 с.
8. Збарський В.К. Підприємство і підприємництво: питання теорії і практики / Збарський В.К., Гаврилук І.П. Національний аграрний ун-т. Навчально-науковий ін-т бізнесу. — К. : НАУ, 2006. — 355с.
9. Кузнецова, С. А. Банківська система: у схемах і таблицях [Текст] : навчальний посібник / С. А. Кузнецова, Т. М. Болгар, З. С. Пестовська ; ред. С. А. Кузнецова ; Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля. - Дніпропетровськ : Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2012. - 320 с.
10. Леоненко П.М. . Сучасні економічні системи. Навч. посіб./ Леоненко П.М., Черепніна О.І. – К.: Знання, 2006. – 429с.

11. Манків Г.Н. Макроекономіка / Манків Г.Н.. — К.: Основи, 2000. — 588 с
12. Мацелюх Н.П. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка. [Текст] : Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. / Мацелюх Н.П., Максименко І.А. - К. : "Центр учбової літератури", 2014. - 382 с.
13. Мескон М.Х., Альберт М., Хеудоури Ф. Основы менеджмента. / Мескон М.Х., Альберт М., Хеудоури Ф. - М.: Дело, 2000. - 704 с.
14. Наливайко А.П., Азьмук Л.А. та ін. Мікроекономіка / Підручник; за наук. ред. А. П. Наливайка. — К. : КНЕУ, 2011. — 446 с.
15. Осовська Г.В. Основы менеджменту: Підручник. Видання 3-є, перероблене і доповнене / Г.В. Осовська, О.А. Осовський. — К.: «Кондор», 2006. — 664 с.
16. Пушкаренко, П. І. Основы макроекономіки: політекономічний аспект : практикум / П. І. Пушкаренко, О. О. Несветов, М. І. Логвиненко ; Нац. ун-т внутрішніх справ. - Суми: Університетська книга, 2004. - 197 с.
17. Туленков, М. В. Сучасні теорії менеджменту [Текст] : навчальний посібник / М. В. Туленков. - К.: Каравела, 2012. - 304 с.